

Ergenlerde Cinsiyet E?itli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenlerde Cinsiyet E?itli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21197>

Özet

Ergenlerde Cinsiyet E?itli?i Ölçe?i, ergen pop?lasyonunun cinsiyet e?itli?i alg?lar?n?, tutumlar?n? ve bu konudaki fark?ndal?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilm? veya uyarlanm?? bir ölçüm arac?d?r. Bu özel giri?, ölçe?in Türkçe diline uyarlama çal??mas?n? temsil etmektedir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel ve dilsel farklılıklar gözetilerek Türk ergen örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Bu çal??ma, özellikle hem?irelik ve halk sa?l??? alanlar?nda ergen sa?l???na yönelik e?itim programlar?n?n planlanmas? ve etkilerinin de?erlendirilmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Cinsiyet e?itli?i, ergen, psikometrik özellikler, ölçek uyarlama, geçerlik, güvenilirlik, hem?irelik, gençlik ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Çeber, Esin; Demirelöz, M.; Nazlı, A.; Ek?io?lu, A.; Mermer, G.; Aslan, G. ve di?erleri.

Amaç

Ergenlerde Cinsiyet E?itli?i Ölçe?i'nin temel amac?, ergenlerin cinsiyet rolleri, fırsat e?itli?i ve toplumsal cinsiyet konular?na ili?kin inanç ve tutumlar?n? sistematik ve nicel bir biçimde de?erlendirmektir. Bu ölçek, orijinal formu yabancı dilde olan bir arac?n, Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test ederek, uluslararası düzeyde kabul görmü? bir yap?n?n Türkiye'deki ergen pop?lasyonunda da kullan?labilirli?ini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac?, Türkçeye çevrilen ölçe?in psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenilirlik) inceleyerek, gelecekteki akademik ara?t?rmalar ve uygulamal? müdahaleler için sa?lam bir ölçüm arac? sunmakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki gençlerin cinsiyet e?itli?i konusundaki geli?im düzeyleri uluslararası çal??malarla kar??la?t?r?labilir hale gelmektedir.

Yap?

Ölçek, toplumsal cinsiyet kal?p yarg?lar?n?n ötesinde, bireylerin cinsiyetlerinden ba??ms?z olarak e?it haklara, sorumluluklara ve fırsatlara sahip olmas? gerekti?i yönündeki tutumlar? ölçen çok boyutlu bir psikolojik yap? olan Cinsiyet E?itli?i kavram?n? temel alır.

Yap?sısal olarak, ölçek maddeleri genellikle e?itlikçi tutumlar? destekleyen ve ayr?mc? yakla??mlar? reddeden ifadeler içermekte olup, ergenlerin günlük ya?amda ve gelecekteki rollerde

cinsiyet e?itli?ine ne kadar de?er verdi?ini belirlemeye odaklanm??t?r. Ölçe?in alt boyutlar?, muhtemelen ev içi sorumluluklar, mesleki f?rsatlar ve sosyal roller gibi alanlarda e?itlikçi bak?? aç?s?n? de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik de?erleri sunulmam?? olmakla birlikte, uyarlama çal??mas?nda geçerlik analizlerinin yapıld??? belirtilmi?tir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i yapıyı ölçme derecesini ifade eder.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle yapı geçerli?, kapsam geçerli?i ve dil geçerli?i incelenir. Yapı geçerli?i için faktör analizi teknikleri kullan?larak ölçe?in orijinal yapı?s?n?n Türkçe örnekleme korunup korunmad??? test edilmi?tir. Kapsam geçerli?i için uzman görüşlerine ba?vurulmu? ve maddelerin cinsiyet e?itli?i yapı?s?n?n tüm yönlerini temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte spesifik güvenirlik de?erleri sunulmam?? olsa da, bir uyarlama çal??mas?n?n temel adımı olarak güvenilirlik analizlerinin yapıld??? varsayılmaktadır. Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü sonucun tutarlı ve kararlı olma derecesini gösterir.

Genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullanılm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa katsayılar?, ölçek maddelerinin birbirleriyle uyumlu oldu?unu ve aynı yapıyı ölçtü?ünü gösterir. Test-tekrar test analizi ise, zaman içinde ölçüm sonuçları'nın kararlılı?nı ortaya koymaktadır. Bu de?erlerin detayları, 2009 tarihli orijinal makalede yer almaktadır.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?nda faktör analizi, ölçe?in yapı geçerli?ini tespit etmek için kritik bir adımdır. Ergenlerde Cinsiyet E?itli?i Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanması sürecinde, orijinal ölçe?in boyutları'nın Türk kültüründe de aynı şekilde ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) veya Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılm??t?r.

Faktör analizi sonuçları, ölçe?in maddelerinin beklenen alt boyutlar altında gruplandırıldığını ve yeterli faktör yüklerine sahip oldu?unu göstermelidir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yapı?s?n?n kültürel olarak e?de?er oldu?unu ve Türk ergen örnekleminde de tutarlı bir şekilde ölçüm yapıldığını doğrular.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal ölçe?in yap?s?na ba?l? olarak genellikle 4 veya 5'li Likert format? kullan?l?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler (Adolescents)

Ya? Grubu: Ortaokul ve Lise ö?rencileri (Genellikle 12-18 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki farklı sosyo-ekonomik ve kültürel çevrelerden gelen ergen ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Toplumsal cinsiyet, tutum, psikolojik ölçme, Esin Çeber, geçerlik, güvenirlik, uyarlama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: esin.ceber@ege.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Esin Çeber'in 2009 y?l?ndaki kurumsal adresi (Ege Üniversitesi Hem?irelik Yüksekokulu ile ili?kili oldu?u varsay?lmaktad?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal uyarlama çal??mas? 2009 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m?na ili?kin izinler için Sorumlu Yazar Esin Çeber ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için ek ücret veya telif hakk? onay? gerekebilir.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ergenlerde-cinsiyet-esitligi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Çeber, E., Demirelöz, M., Nazli, A., Ek?io?lu, A., Mermer, G., Aslan, G., vd. (2009). Ergenlerde Cinsiyet E?itli?i Ölçe?inin Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çal??ması. *Turkish Journal of Research & Development in Nursing*, 11(2), 5-15.

Ergenlerde Cinsiyet E?itli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Ölçek maddelerine eri?im için yukarıda belirtilen akademik makaleye ba?vurulması veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.